

1976 Bomlás a baloldalon ... avagy csak taktika?

Egyre több hír és nyilatkozat jelenik miszerint a baloldali pártok és szervezetekek ádáz harcba kezdtek egymás ellen. Úgy látszik teljesen kifogytak az ellenségéből, mert olyan erős vádakat zúdítanak egymás fejére, ami ezelőtt csak „reakciós fasisztáknak” járt ki.

Érdeemes kézbevenni a kis baloldali lapokat, egyik-másikból teljes ideológiai zűrzavar árad. Tovább követve a szálat eljutunk hamarosan annak a megállapításához, hogy bizony a fejtől búzlik a hal: Moszkva és Peking szócátájának hullámrezgéseit továbbítják ezek a lapok a párttagoknak, de már a nagy lapokból és a politikai folyóiratokból is bőven kapunk értesüléseket a két vörös birodalom közötti ellentétekről. Kezdjük előbb a hírekkel:

Jugoszláviában (a Die Presse, Bécs, 1976 febr. 2. jelentése szerint) „dogmatikus ideológiai irányzat alapján végrehajtott államellenes tevékenység” címen vád alá helyeztek különböző jugoszláv városokban működő ellenzéki csoportokat. Egyik csoport a vád szerint közvetlen kapcsolatokat tartott fenn Budapestele, Prágával, Kijevvel és Moszkvával. Megtudjuk a jelentésből, hogy jugoszláv emigráns csoportok működnek a vasfüggöny mögött.

„Butcher of Vietnam is feted in Peking”, címmel panaszkodik egy ausztrál pártújság Nixon pekingi utazásáról: „...és Nixon utazása éppen arra az időre esett, amikor a kínai vezetők közti új pozícióharc a nyilvánosság elé került. Plakátokon hirdetik, hogy az ideiglenes miniszterelnök, Teng Hsiao-ping, Kína legnagyobb kapitalista társutasa.”

Hiába látogatta meg Ford elnök Teng-et, pozíciójában nem tudta megerősíteni. Ford látogatása után Tenget leváltották, Mao bizalmasa Hua Kuofeng lett a premier. Ő hívta meg Nixont, akit Mao is fogadott és általában külön fogadtásban részesült, mint Ford. Ja, igazis, antikommunista Nixont a nép választotta elnöknek...

Úgy tűnik, hogy Chou En-lai volt a megfelelő személy a Nemzetközi Baloldal számára. Mao „kulturális forradalma” idejére esett a vietnami háborús felépítés, ami közös orosz-amerikai vállalkozással a modern hadviselés legjobb felszerelésével rakta Kína déli határait, míg északon a mintegy 8000 km-es szovjet határ, a formózási és dél-koreai amerikai támaszpontok teljes bekerítést jelentettek Kína számára. Chou idejére esett a belső helyzet megszilárdulása, a vietnami „háború” megszüntetése, Mao háttérbe húzódása és Nixon elnök pekingi látogatása. A nyugati sajtó Mao birodalmát mintaképpé propagandázta, és szerte a világon maoista mozgalmak nőttek ki a földből. Újra előjöttek a süllyesztőből azok, akiket Mao hívásra tett, köztük Teng Hsiao-ping, ugyanakkor Mao kultúr-revizionistái – mint a „forradalom titkos árulói” – kerültek a helyükre. Többek között Mao régi bizalmasa Lin Piao, akit állítólag menekülés közben lelőttek a szovjet határon. Mao személye maradt csak érintetlen. A demürosz, a kínai kommunizmus élő istenszobra, jobb ha nem avatkozik a dolgok menetébe, ha nem akar összeütközésbe kerülni a „történelem áramlatával”.

Egy másik hír: Jelentős politikai fordulat áll elő Ázsiában. Peking és Tokió kormányai formálisan kijelentették, hogy haladéktalanul hozzálátnak a Kína és Japán között 30 év óta esedékes bé-

Ilyen a világ! (15)

Kedves Olvasóim!

Földi világunk hatalmi övezetekből áll: Európa, Észak-Amerika, Észak-Ázsia, Kína. A világuralom kiépítésének feltétele megszerezni a négy övezet irányítását. USA ezt igyekezett megvalósítani a XX. század második felében. Európa ellenőrzését megszította a Szovjetunióval. A kissingeri politika lényege az volt, hogy megszerezhető az ellenőrzés mind a Szovjetunió, mind az ugyancsak USA-támogatással létrejött

Vörös Kína fölött. A most itt felidézett időszakban USA még küzdök a szovjet állam nemzetköziesítésén (sztalintalanításán), miközben sikeresen irányítja a kínai kommunista államot, amelynek nemzetközi elismerése sikeres pályán halad.

Magyarországon sem üldözik már a nyugatosokat, vörös szőnyeget gurítanak Rogers amerikai külügyminiszter lábai elé.

Csapó Endre

keszerződés megfogalmazásához. A szerződés közös vezérelve lesz, hogy Kína Népköztársasága és a Japán Császárság kötelezik magukat, hogy együttesen lépjenek fel bármely harmadik hatalom egyeduralmi törekvése ellen Ázsiában.

Ha ebből Peking-Tokió tengely lesz, a fogatlan sárkány veszélyes lesz az orosz medve számára, bár körülötte is csoportosulnak, mint az alábbi hír mondja:

– Kilenc ázsiai delegáció vett részt a 25-ik kommunista párt-kongresszuson. Közülük öt nyíltan kiállt a Szovjetunió politikája mellett: India, Sri Lanka, Mongólia, Indonézia és a Fülöp-szigetek. Az indiai pártfőtitkár kijelentette, hogy: „... a béke legnagyobb ellensége a kínai maoista vezetőség. A maoizmus szegyeventeljes kollaboráció a nyugati militaristákkal és a détente ellenségeivel, Dél-Afrika fajüldözőivel és Chile fasisztáival”.

A legtöbbet emlegetett amerikai panasz az oroszokkal szemben az a régi Trotsky-hanglemezről ismert vád, hogy az „egy országra korlátozott szocializmus” előbb-utóbb öncélú és imperialista lesz. A „sztalinstista” jelző újra divatba jött, és a sztalinstákat, mint a baloldali pártok szolidaritásának legnagyobb ellenségét emlegetik. A baloldali pártok, Nyugat-Európa kormányzó szociáldemokrata pártjai, szívesen fogadják a Fehér Ház-ból jövő utasításokat és dollárokat is. Ismeretes, hogy Portugália népfrentos kormányzatának „antisztalinista” jellegéért Amerikából sok dollár érkezett és győzött is a guruló rubel ellen. Portugália „nyugati-kommunista állam”, és mint ilyen, tagja marad a NATO-nak is. Az olaszországi kommunista párt egyik vezetője, Sergio Segre (jobb ha nem látogat el Magyarországra) is úgy nyilatkozott (a New Republic 1975. nov. 1-i számában arra a kérdésre, hogy miért nem kifogásolja az olasz kommunista párt Olaszország NATO-tagságát) hogy: „... mi érzékeljük azt, hogy Olaszország a nyugati szféra része, és nem áll érdekünkben, hogy a keleti szférába utalják. Európában stratégiai egyensúly van és a détente helyes gyakorlata, ha a gentlemen's agreement értelmében nem borítjuk fel az egyensúlyt.”

Az interjút felvevő David Yergin, a Rockefeller Foundation tagja, nagyon meg volt elégedve a lakkcipős-kommunista válasszal. (A Rockefeller Foundation sok milliót költ baloldali politikai társulatok pénzelésére.) Washingtonnak nem az ellen van kifogása, ha valaki kommunista, hanem ha a vasfüggönyön innen sztalinstista irányzatot űz. Craig R. Whitney (New York Times 1976. febr. 5.) szerint Kenneth Rush franciaországi US követ kijelentette, hogy Washington nem tűné sztalinsták

részvételét a francia kormányban.

A világ amerikai-orosz kétpólusú felosztása során az oroszok helyzeti előnye azonnal szembetűnik. Moszkva „helyben van” Európában, Ázsiában és a közel-keleti, észak-afrikai térségben. Ez a helyzeti előny a külön orosz világ ismeretében veszélyes lehet a Nemzetközi Baloldal világuralmi törekvéseire. Kellott egy harmadik pólus, egy mesterséges és távirányított hídfőállás Ázsiában, amely az orosz helyzeti előnyt visszanyesi. Kína teljesíti a harmadik pólus feladatát, amelynek kötött és kizárólagos szerepe a New York és Moszkva közötti, fent említett, geopolitikai diszparitás kiegyensúlyozása. Inét származik a sino-szovjet ellentét, és Pekingben nem jöhet fel olyan irányzat, amely ennek az orosz-kínai vetélkedésnek véget vet. A harmadik pólus feladata ugyanaz, mint ami Tito feladata volt dollárberén; korlátot szabni az orosz-szektor megállapodásellenes terjeszkedésének.

A háború utáni gyarmatellenes politika (amelynek legfőbb végrehajtója Amerika volt) egész sor új államot létesített, amelyek felé megindult a tevékenység az érdekkörbe való befogásba. Erről nyilatkozott a közelmúltban Lee Kuan Yew, Singapore miniszterelnöke, hogy: „Dél-kelet-Ázsia – hacsak nem oldja meg gazdasági problémáit a kapitalista szisztéma keretében – természetes törekvéssel fog a kommunizmus felé fordulni.” – „Ezt a szándékot óhatatlanul fogja kihasználni vagy a kínai, vagy az orosz rezsim, attól függően, melyik végzett alaposabb előkészítést” – teszi hozzá a The Listener cikkírója Lord Chalfont.

Amióta csak kélphetett a kínai változat az ideológiai vadász-területekre, az oroszral való vetélkedése mindenütt fellelhető. De érdemes azt is megfigyelni, hogy Amerika (az orosz-amerikai détente és Helsinki ellenére is) mindent elkövet, hogy egy-egy ország a kínai vonzóterbe kerüljön inkább, mint az oroszéba. Pontosan ezt a célt szolgált Nelson Rockefeller ausztráliai és távol-keleti utazása is, ahol (talán életében először) szovjetellenes kitételeket hangoztatott, ugyanakkor ismeretes, hogy odaadó rajongója a kínai kommunizmusnak. Arra is mérget vehet bárki, hogy Ausztrália külpolitikájában is klímaváltozás lesz ilyen irányban. Az arab-világ, India és Hanoi orosz érdekkörbe kerülése fájdalmas kudarc a New York-Peking vonal részére, és talán érdekes lenne ebből a szempontból letapogatni a jelenlegi indonéziai harcok hátterét is, és nem utolsósorban a Szovjetunióval és az arab államokkal barátkozó Whitlam-kormány lebuktatásának és az ausztrál Labor-párt frakció-harcainak okait is.

(Ausztráliai Magyarorság, 1976. április).

Jön a világbéke

Mozgásban van a világpolitika minden földrészen. A mozgás mögött az amerikai külügyi hivatal kissingerkedik, ingerelt állapotban tartva Európát, Ázsiát, Dél-Amerikát és Afrikát egyaránt. Nem tartozunk azok közé, akik ennyi tehetséget tulajdonítanak egyetlen embernek. A Superhenry (alias Henry Kissinger) elméletet meghagyjuk a vezető politikai lapok naiv olvasóinak. A külügyi utazó mögött egy politikagyártó, amerikai méretű nagyüzem működik. Ez a nagyüzem már régen nem Amerika igényeinek gyárt, hanem egy olyan elgondolás-komplexumnak, amelynek az Egyesült Államok is csak egy része lesz. Nem Amerika vezetőszerepéről van szó többé, arra inkább ma már alkalmatlannak hirdetik, hanem világhormányzati tervekről, amelyek jellemzésére nem felelnek már meg olyan jelzők, mint: nyugat, kelet, kapitalista vagy kommunista. Itt már nem politikai ideológiák harcolnak egymás ellen, itt már minden egy irányba van fordítva, és aki a szálak zsonglőre látszik lenni, Pekingben is, Moszkvában is éppúgy otthon van mint Washingtonban, az arabok éppúgy hallgatnak rá mint az izraeliek, akinek útjait békekötések és háborúk követik, ahogy a szükség megkívánja.

Most borul egybe, ami sok emberöltő alatt ellentétnek látszott. Nincs ellenvélemény sehol; keleten senki sem mer szólni, nyugaton senki sem jut szóhoz, aki más véleményen lenne.

A béke jegyében senkit nem hagynak békében. Bűvös jelszavak hangoztatásával lázong az egész világ. A mozgató lázat az uralmi rendszer bacilusa okozza. A bacilust viszont egy beteges vágy termelte ki, aminek világhatalom a valódi neve.

Széles publicitást kapott a világsajtóban, és érthető izgalmat váltott ki a külföldi magyarság körében az úgynevezett „Sonnenfeldt doctrine”. Helmut Sonnenfeldt Kissinger barátja, ugyancsak a hitleri Németország politikai menekültje volt, akinek kétségbevonat megbízhatóságáért Kissinger vállalt felelősséget, és magas külügyi pozícióba emelte. Múlt decemberben moszkvai útjukról visszatérőben Londonban értekezletre hívták össze az Európában állomásozó amerikai nagyköveteket, akiknek Sonnenfeldt, a State Department fő orosz-szakértője arról beszélt, hogy a Szovjetunió Kelet-Európában nem teljesen uralja a helyzetet, és hogy ebből világháború támadhat. Ennek a veszélynek az elhárítására ajánlotta, hogy organikus uniót hozzanak létre a Szovjetunió és a kelet-európai

államok között. Sulzberger a New York Times-ban kifejtette, hogy az amerikai kormány nevében beszélő Sonnenfeldt arra szólította fel Moszkvát, hogy a kelet-európai csatlósokat megannyi tanácsköztársaságként olvassa be a Szovjetunióba.

Amerika külügyminisztere egyébként úgy véli, hogy ugyanúgy mint a múltban letűnt birodalmak, most Amerika is hanyatlásnak indult. Arra a következtetésre jutott, hogy a külpolitikai téren lelkiileg impotens Egyesült Államok számára az a legjobb, ha világpolitikai szerepükben megelégszenek a Szovjetunióval való asszisztálással.

Mit jelentsen mindez? Szovjet-Amerika megnyilatkozott? Az ijesztő ebben az, hogy az amerikai nép ezeket olvassa és nincs hatással veszélyérzükre. Európából-menekülteknek kell lenni ahhoz, hogy ezeknek a külpolitikai bölcsességeknek a valódi jelentését megértsék.

A világ előtt most már nyíltan játszott látványos labdajáték rendszerint úgy kezdődik, hogy az oroszok támogatják a kiszemelt állam „felszabadítási mozgalmát”, amiből fegyveres polgárháború keletkezik. Két tábora szakad az ország: marxista radikális (akiktől a többség fél és irtózik, tehát felveszi a harcot) és a kommunizmust ellenző „burzsoá – kapitalista – liberális – nacionalista – akármicsodás ellenzékre, amit természetesen Amerika támogat. Mármint a hivatalos Amerika, mert a sajtó-Amerika, a kampusz-Amerika, a liberális utca-Amerika a „haladás erőivel” szimpatizál, a „reakciós” kormányzattal szemben. Közben az amerikai „dumában” sokat dumálnak, amire megy valami segítség, ami mindenképpen kevesebb mint ami veszélyeztetné a radikálisok győzelmét, aminek lefolyása ma már nem tart oly sokáig (Angola) mint Vietnam esetében. A győzelmet a megtorlás követi, ami kegyetlenségben minden európai képzetet felülmúl, de a sajtó és UNO csodálatos mértékig érzéketlen iránta. Így készül a nagy nemzeti élményben, társadalmi forradalomban „felszabadult” afrikai vagy ázsiai ország valóságos létesítése, melynek vezetői azonnal jogi státust és képviselőket kapnak az Egyesült Nemzetek Szövetségében, egyenlő szavazatot Amerikával, New York-ban, Amerika földjén, amerikai polgárok adójából finanszírozza.

Utána jön a konszolidálás, amiben résztvenni minden UNO-tagállamnak kötelessége. Ausztráliának is, természetesen. A liberálispárti ausztrál kormányban is. Lapozzuk vissza a Sydney Morning Herald ez évi április 1-i számát. Gesture to Communists cím alatt olvassuk, hogy Ausztrália, kormányának első jelentős jóindulatú gesztusként 700 000 dollárt adományozott az indonéz kommunista államoknak egy hydro-electric berendezés létesítésére. Vajon olvasták-e Canberrában a The Australian április 13-i számát? The blood flows in Cambodia cím alatt közli, hogy a Khmer Rouge egyéves uralma alatt 500 000 embert gyilkolt le. Úgy látszik baj van az érzékszervekkel Ausztráliában is. Vagy talán csak a mienk ment ki a divatból?

De ki hitte volna, hogy így kell építeni a Világbékét?

(Ausztráliai Magyarorság, 1976 május).

Rövidített változat. A teljes írás olvasható at Ilyen a világ! I. kötetben, letölthető: www.magyaélet.net